

PHÂN LOẠI HỘ VÀ NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG TỚI THU NHẬP GIA ĐÌNH BẰNG PHÂN TÍCH ĐA BIẾN TẠI VÙNG ĐỆM VQG BA VÌ, HÀ NỘI

Bùi Mạnh Hưng, Đồng Thị Thanh, Võ Phương Nhung

TÓM TẮT

Cộng đồng địa phương sống tại Vườn Quốc gia (VQG) Ba Vì có đời sống phụ thuộc vào tài nguyên rừng với các nguồn sinh kế chính từ hoạt động sản xuất nông lâm nghiệp. Phát triển sinh kế của cộng đồng sống ở vùng đệm là vấn đề cần được quan tâm. Để giải quyết vấn đề này tại xã Ba Vì thuộc vùng đệm VQG Ba Vì, đã điều tra thu thập số liệu của 80 hộ gia đình, tiến hành phân loại hộ theo phương pháp đa biến và phân tích ảnh hưởng các nhân tố đến thu nhập từng nhóm hộ. Kết quả xác định được 23 chỉ tiêu là cơ sở quan trọng và phân loại hộ gia đình (HGD) thành 3 nhóm hộ tại điểm nghiên cứu. Đã phân tích sự khác biệt của 3 nhóm hộ thông qua 6 nhóm đặc trưng cơ bản. Kết quả phân tích tác động của các yếu tố đến thu nhập của từng nhóm hộ cho thấy: Chi phí sản xuất, nghề của chủ hộ, trình độ học vấn có tác động lớn đến nhóm hộ 1; giá trị tài sản, số hoạt động tạo thu nhập, nghề của chủ hộ tác động đến nhóm hộ 2 và nhóm hộ 3 chịu tác động của số hoạt động tạo thu nhập, số lần vào rừng. Đây là cơ sở quan trọng để đề xuất giải pháp phát triển sinh kế phù hợp cho từng đối tượng. Theo đó, nhóm hộ 1 cần tập trung các giải pháp thâm canh sản xuất, phát triển kinh tế trang trại, nghề thuốc; nhóm hộ 2 cần khắc phục những hạn chế trong canh tác trên đất dốc, tăng đầu tư vốn, áp dụng kỹ thuật để nâng cao hiệu quả các mô hình sản xuất và cần có các giải pháp đồng bộ để xóa đói giảm nghèo, tăng thu nhập đối với nhóm hộ 3.

Từ khóa: *Phân loại đa biến, nhân tố ảnh hưởng, phát triển sinh kế, hộ gia đình, Ba Vì.*

Người phản biện: TS. Hoàng Liên Sơn

Ngày nhận bài: 28/9/2018

Ngày thông qua phản biện: 30/10/2018

Ngày duyệt đăng: 7/11/2018